

udvalg og nu af koloniudvalget synes naturligt at foretage en sådan henvendelse.

Efter at spørgsmålet i lyset af FN-missionens udtalelse var blevet nærmere overvejet i udenrigsministeriet, besluttedes det at rette henvendelse til den sydafrikanske regering i sagen.

Den fungerende chef for Danmarks faste mission ved FN i New York blev herefter instrueret om gennem en personlig henvendelse at ville gøre Den sydafrikanske Republiks faste repræsentant ved FN eller dennes stedfortræder bekendt med den danske regerings syn på Sydvestafrika-spørgsmålet.

Den danske repræsentant blev bemyndiget til at udtale følgende under samtalen:

„Den danske regering har igennem årene søgt at virke for, at det særlige ansvar, som påhviler De Forenede Nationer og alle verdensorganisationens medlemmer over for sådanne områder og territorier, der enten som mandatområder under Folkenes Forbund eller formynderskabsområder under De Forenede Nationer har en særlig international status, blev udøvet under fuld iagttagelse af princippet om folkenes selvbestemmelsesret og det i De Forenede Nationers pagt nedfældede princip om fremme af respekt for menneskerettigheder og fundamentale frihedsrettigheder for alle uden hensyn til race, køn, sprog eller religion.

Dybt bekymret over forholdene i mandatområdet Sydvestafrika, hvor en række foranstaltninger gennemført af mandatarmagtens regering ikke synes at åbne vejen til en virkeliggørelse af disse principper, har den danske regering, der har været medlem af tidligere bestående særlige udvalg til behandling af Sydvestafrika-spørgsmålet og siden begyndelsen af 1963 af De Forenede Nationers 24-magts udvalg til overvågelse af gennemførelsen af deklARATIONEN om uafhængighed for koloniale områder og befolkninger, søgt at yde sit bidrag til, at også mandatområdet Sydvestafrikas og dets befolknings ret til at nyde godt af disse principper søgtes sikret.

Det er på denne baggrund, at den danske regering føler det som sin pligt at rette en indtrængende opfordring til den sydafrikanske regering som direkte ansvarlig for udviklingen i mandatområdet Sydvestafrika om at vise sin vilje til et positivt

samarbejde med De Forenede Nationer i dette spørgsmål.

En særlig mulighed herfor frembyder sig ved den af De Forenede Nationers 17. samling vedtagne resolution 1805 (XVII). Denne resolution vedtoges som bekendt med alle stemmer mod ingen, medens kun ét medlem undlod at stemme.

I resolutionens §§ 5 og 6 opfordrer generalforsamlingen generalsekretæren til dels at udnævne en FN-repræsentant i området med henblik på teknisk bistand, dels at etablere en effektiv FN-tilstedeværelse i Sydvestafrika.“

De danske synspunkter præciseredes i et papir, som den danske repræsentant overrakte under samtalen.

Den danske démarche blev i slutningen af oktober besvaret ved en mundtlig henvendelse fra den sydafrikanske FN-ambassadør til FN-missionen i New York. Ambassadøren overrakte et dokument indeholdende 5 forslag, som udgjorde konklusionen i Odendaal-rapportens (se nedenfor s. 144) 1. interimrapport. Disse forslag går angiveligt ud på forskellige forbedringer af den afrikanske befolknings levemuligheder, men indebærer samtidig en udbygning af apartheidpolitikken. Ambassadøren oplyste, at hans regering ikke ville acceptere udsendelsen af en FN-repræsentant med henblik på teknisk bistand til Sydvestafrika, medens man ville holde muligheden åben for andre tekniske bistandsmuligheder.

6. FNs 18. generalforsamlings behandling af Sydvestafrika-spørgsmålet.

Generalforsamlingens 4. udvalg påbegyndte den 22. oktober 1963 behandlingen af spørgsmålet på grundlag af koloniudvalgets rapport. De første møder blev præget af høringer af petitionærer, som alle understregede deres modstand mod den sydafrikanske regerings forsøg på at praktisere en bantustan-politik i området og deres ønske om en kraftig indsats fra FNs side over for Sydafrikas regering.

I selve generaldebatten deltog delegerede fra et stort antal lande. Debatten blev farvet af, at den internationale domstols afgørelse er ret nær forestående, således at den begrænsning af FNs aktionsfrihed, som sub judge-synspunktet har medført, vil